

Veiligheid bij touwbanen

Stoere activiteiten zoals het maken van en gebruiken van touw- en stormbanen zijn voor veel groepen een uitdaging. Deze activiteiten kunnen een extra risico met zich meebrengen, bijvoorbeeld omdat het op hoogte plaatsvindt of touwen onder spanning gebracht worden. Zorg dus dat je goed bent voorbereid en weet waar je het over hebt.

De wet

Indien het een permanente of mobiele installatie betreft dan is waarschijnlijk het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen van toepassing. Dit geldt alleen voor installaties die langer als 7 dagen opgesteld zijn of mobiele installaties.

Ook is (zoals altijd) de zorgplicht van toepassing; hiermee verplicht je jezelf om de activiteit naar eer en geweten zo veilig mogelijk te organiseren. Hieronder vallen bijvoorbeeld de keuze en het onderhoud van je materialen en de begeleiding. Mocht je zaken niet op orde hebben dan kun je als persoon of als groep aansprakelijk gesteld worden. Organiseer je activiteiten met een commercieel karakter (tegen betaling) dan dien je dit apart te verzekeren voor aansprakelijkheid.

Suggesties

Voor installaties die de hoogte in gaan, voor installaties met een speciale ondergrond of installaties voor een speciale doelgroep kan het verstandig zijn om deelnemers te zekeren met behulp van klimmaterialen. Kijk hiervoor naar het veiligheidsblad 'Met je hoofd in de wolken – Veiligheid bij klimmen'.

Locatie en materiaal, techniek

- ✓ Zorg voor een geschikte locatie met bij voorkeur een zachte ondergrond.
- ✓ Bij het opspannen van touwbanen kunnen grote krachten vrijkomen:
 - Zorg voor stevige ankerpunten (dikke bomen/balken).
 - Probeer banen niet té strak op te spannen maar houd wat speling.
 - Stel een maximum aantal deelnemers in wat tegelijkertijd op de baan mag.
- ✓ Gebruik geschikte materialen en zorg voor voldoende reserve. Hijsmaterialen zoals harpen en hijsbanden voldoen vaak prima.
- ✓ Let op met het gebruik van lijnen van natuurvezel (zoals bijvoorbeeld manilla). Deze kunnen met verouderen snel aan sterkte inboeten. Gebruik bij voorkeur kunststof lijnen/touwen.
- ✓ Vermijd obstakels onder een baan of dek deze af, zorg dat een baan niet over een weg, voet- of fietspad komt.
- ✓ Bouw je een baan over het water, dan moet dit water diep genoeg zijn, zonder rommel (zoals oude fietsen) op de bodem. Deelnemers moeten kunnen zwemmen.
- ✓ Zorg dat je materiaal goed onderhouden wordt en niet versleten is.
- ✓ Zet plaatsen waar personen niet moeten of mogen komen af met bijvoorbeeld hekken of afzetlint. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om de katrolblokken van een touwbaan.

Toezicht en begeleiding

- ✓ Zie erop toe dat deelnemers bij activiteiten op hoogte worden gezeurd.
 - Er is hier geen wettelijke standaard voor maar schat hier bij het risico op vallen (en dus letsel) in.
- ✓ Op lagere hoogtes is het altijd verstandig om deelnemers te “spotten”.
- ✓ Vrijwilligers die de activiteit organiseren en opbouwen, moeten voldoende kennis van zaken hebben.
- ✓ Zorg voor voldoende begeleiding bij de activiteit, zowel op hoogte als op de grond.
- ✓ Controleer ook tijdens het gebruik op onveilige situaties en mogelijke gebreken en stop desnoods de activiteit.
- ✓ Zorg dat het object niet zonder toezicht kan worden gebruikt. Verwijder bijvoorbeeld de onderste grepen bij een klimmuur of verwijder de (touw)ladder.
- ✓ Let op de capaciteit van de deelnemer en stem de activiteit daarop af. Houd rekening met de wensen en angsten.
- ✓ Zorg ervoor dat op de locatie een telefoon aanwezig is en de nummers van hulpdiensten bekend zijn.

Checklist

- ☐ Er is voldoende toezicht en begeleiding door de leiding.
- ☐ Installaties worden gebouwd door mensen met kennis van zaken.
- ☐ Gebruik geschikte materialen die sterk genoeg zijn (hijsmaterialen, kunststof lijnen/touwen).
- ☐ Bouw de baan niet te strak i.v.m. de krachten.
- ☐ Zet indien nodig, het werkgebied af en voorkom laat mensen niet onbegeleid op de baan.
- ☐ Er is een plaats afgesproken waar mensen wachten die aan de activiteit willen deelnemen.
- ☐ Op de locatie is een telefoon aanwezig en de nummers van hulpdiensten zijn bekend.

Meer informatie

- ✓ Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen – www.wetten.nl
- ✓ Reikwijdtenotitie bij Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen – www.vwa.nl
- ✓ Voedsel- en warenautoriteit – www.vwa.nl
- ✓ Consument en veiligheid – www.veiligheid.nl
- ✓ Veiligheidsblad Met hout en touw – Accommodaties & materiaal - Veiligheid – Veiligheidsbladen
- ✓ Veiligheidsblad Met je hoofd in de wolken – Accommodaties & materiaal - Veiligheid - Veiligheidsbladen
- ✓ Infoblad Speeltoestellenbesluit Accommodaties & materiaal - Regelgeving

